597/00

Den 3. juli 2000 blev i sag nr. 51.818:

xxxxx xxxxxxxxx xxxxxx
xxxxxxxxxxx xx xxxxxxxxx
xxxx xxxxxxxx

mod

Codan Forsikring
Gl. Kongevej 60
1790 København V

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har livsforsikring i Codan Forsikring, klager ved sin advokat over selskabets afvisning af at yde præmiefritagelse.

Selskabet har i skrivelse af 23/12 1999 redegjort for sagen således: "H.S.H. [klageren], der har tegnet forsikring med dækning ved udløb med en månedlig præmie på kr. 29, klager over, at Codan har afvist at yde præmiefritagelse og ønsker at opnå de samme udbetalinger og præmiefritagelse som ved tilkendelse af mellemste eller højeste førtidspension. I september 1999 anmeldte H.S.H., at hun havde været sygemeldt siden 16.01.1998, og havde fået tilkendt førtidspension med virkning fra 01.10.1999. ... Efter modtagelsen af anmeldelsen har Codan indhentet akterne i klagerens førtidspensionssag. Med akterne modtog Codan følgende lægelige oplysninger: En neurologisk speciallægeerklæring dateret 16.07.1999, og ortopædisk speciallægeerklæring dateret 20.07.1999 (begge fra reumaklinik B. B.), speciallægeerklæring fra psykiater P.S. dateret 30.07.1998, generel helbredsattest fra egen læge, J.C.P. dateret 07.06.1998, erklæring fra Arbejds- og Miljømedicinsk Klinik, ... dateret 12.01.1999, erklæring fra Gråsten Gigthospital dateret 19.10.1998, ansøgers svar på indlæggelsespapirer dateret 20.10. 1998, erklæring fra reumatolog E.H. dateret 19.05.1998 samt statuserklæring fra samme dateret 30.04.1998, samt kopi af røntgenbeskrivelse bestilt af E.H. Desuden fremgår at forsikrede er fundet berettiget til forhøjet almindelig førtidspension efter § 14 stk. 3 nr.

1 i lov om social pension. Af de lægelige akter fremgår, at forsikrede blandt andet lider af smertetilstande i hele kroppen, kombineret med træthed af afmagtsfølelse. De modtagne akter har været forelagt Codans lægekonsulent til vurdering. Ud fra oplysningerne i sagen har Codans lægekonsulent vurderet, at forsikredes erhvervsevne er nedsat med 50%. Codan har derfor den 29.10.1999 skrevet til forsikringstageren, at vi anser hendes erhvervsevne for nedsat med 50% men ikke med 2/3, hvorfor hun ikke opfylder betingelserne for præmiefritagelse. Der er henvist til fosikringsbetingelsernes bestemmelser herom. Desuden er anført, at såfremt forsikrede på et senere tidspunkt får bevilget mindst mellemste førtidspension, bedes hun rette henvendelse, hvorefter vi vil vurdere sagen på ny. ... For god ordens skyld bemærkes, at forsikringen alene er tegnet med ret til fritagelse for betaling af præmie. Der er derimod ikke ret til løbende ydelser i form af invaliderente. ... Det bemærkes i øvrigt, at Codans vurdering – der er en selvstædig vurdering i forhold til forsikringsbetingelserne – ikke ville have været anderledes, hvis den var foretaget for et par år siden."

Klagerens advokat har i skrivelse af 26/1 2000 anført: "Det ligger, ud fra de lægelige oplysninger, helt klart fast følgende:

1. at der ikke foreligger behandlingsmuligheder,
2. at min klient ikke har været afprøvet i andre erhverv,
3. at pensionsmyndighederne har konkluderet, at det som følge af min klients fysiske og psykiske tilstand ikke længere er muligt at placere hende på arbejdsmarkedet og
4. at der ifølge de lægelige oplysninger klart er tale om en fysisk og psykisk invaliditet, der berettiger til pension i henhold til Lov om social pension.

... Jeg gør gældende, at Codan Forsikring skal foretage en selvstændig vurdering og ikke kan læne sig op af den offentlige vurdering. Dette skal bl.a. ses i lyset af, at der i en årrække frem fra 1991 til 1998 er sket en markant fald i nytildelinger af offentlig førtidspension, hvilket næppe er udtryk for, at folkesundheden er steget, men derimod at man har skærpet kravene til tildeling af førtidspension, uden at loven på samme periode har været ændret. Det er derfor min opfattelse, at Codan Forsikring ikke kan gøre udbetaling af invalidepension afhængig af, om min klient tildeles mellemste pension. Under alle omstændigheder må et sådant krav tilsidesættes/justeres efter Aftalelovens § 36, idet forudsætningerne er væsentligt ændret siden forsikringstegningen. Således man i dag

kan sige, at pensionstildeling efter Lov om social pension på ingen måde længere minder om de samme kriterier, som der gælder i h.t. den tegnede police."

Selskabet er heroverfor i skrivelse af 14/2 2000 fremkommet med følgende bemærkninger: "For så vidt angår S.A.H.'s [advokaten] anbringende om, at Codan forsikringsbetingelser indeholder urimelige vilkår, der må tilsidesættes efter aftalelovens § 36, skal jeg bemærke, at forsikringsbetingelserne er sædvanlige og anerkendte i retspraksis. Jeg skal desuden tilføje, at definitionen af erhvervsevnetab i forsikringsbetingelserne og i den sociale pensionslov minder om hinanden. Den offentlige pensionsvurdering indgår derfor som et moment i forbindelse med vurderingen efter forsikringsbetingelserne. Det bestrides, at det generelt vil være urimeligt eller i strid med redelig handlemåde at gøre et vilkår gældende, hvorefter klageren skal være tilkendt en relevant offentlig pension for at være berettiget til ydelser fra sin forsikring."

Klageren egen læge den 7/6 1998 afgivet følgende erklæring: "**4. DIAGNOSER:** Degeneration disci i.v. cervicalis 6/7 et lombalis 4/5 cum spondylosis (slidgigt i nakke og lænderyg). Myosis nuchae et dorsi recidivans (tilbagevendende muskelspændinger i nakke og ryg). Neurosis reaktiva et astenica (nervesvækkelse af udefra kommende påvirkninger samt personlighedstype). Belastningssyndrom. **5. SKØN OVER ARBEJDSEVNEN:** Ad spørgsmål i LÆ 141: 1) Ovenstående diagnoser er for de førstes vedkommende endelige diagnoser, medens den sidste muligvis er en forbigående belastning afhængig af forholdenes udvikling m.h.t. søn ... og arbejdsforholdene på arbejdspladsen. 2) Aktuelt er HH ikke i stand til at udføre arbejde udenfor hjemmet og berettiget til fuld sygemelding. Prognosen på nuværende tidspunkt umulig at udtale sig om. 3) Genvinder HH nogle af sine kræfter og overskud psykisk og fysisk er der en mulighed for at hun kan vende tilbage til arbejdsmarkedet indenfor en overskuelig fremtid (½-1 år ud fra de erfaringer jeg har med hendes tidligere sygeperioder). Det må forventes at en eventuel genoptagelse af arbejde skal ske ved indslusning på deltid eller i ikke monotont arbejde. 4) Erhvervsevnen er aktuelt nedsat til en ubetydelighed i ethvert erhverv."

Speciallæge i psykiatri, P.S., har den 30/7 1998 afgivet følgende erklæring: "**KONKLUSION:** H.H. er en nu 53 årig gift kvinde, der aldrig tidligere har søgt psykiatrisk behandling. Hun har været gift i ca. 27 år med nuværende ægtefælle, forholdet har tidligere

været belastet af ægtefællens alkoholproblem. En 21 årig søn er sindslidende og i psykiatrisk behandling. Pt. Har i mere end 25 år været ansat som kontorassistent ... og specielt inden for de sidste 10 år har hun fået tiltagende fysiske problemer i form af led- og muskelsmerter. Psykisk har pt. altid været sensitiv, selvusikker, pligtopfyldende og noget konfliktsky. I forbindelse med belastninger har hun kunnet udvise kompulsive og obsesive træk. Ved aktuelle undersøgelse afsløres den beskrevne personlighedsstruktur, men hun er i neutral grundstemning og der er ingen mistanke om psykotisk lidelse. Hun skønnes reelt udsat for belastninger, bl.a. i form af daglige led- og muskelsmerter. Med mindre hendes fysiske tilstand kan behandles, vil hun næppe kunne vende tilbage til arbejdsmarkedet. Der findes ingen psykiatriske behandlingsmuligheder, der vil kunne bedre hendes erhvervsevne. Den beskrevne psykiske tilstand skønnes at nedsætte hendes erhvervsevne i ethvert erhverv med omkring halvdelen. **DIAGNOSE:** Disordo personalitatis, non specifikatus (karakterneurose, uspecificeret)."

Forsikringsbetingelserne indeholder bl.a. følgende bestemmelser: "**Definition af invaliditet** 1. Ret til præmiefritagelse og invaliderente har den forsikrede, der på grund af sygdom eller ulykkestilfælde mister sin erhvervsevne, uden at det skyldes forsæt således, at erhvervsevnen er nedsat til 1/3 eller derunder af den fulde erhvervsevne. 2. Nedsættelse af erhvervsevnen, der berettiger til præmiefritagelse og udbetaling af invaliderente, foreligger, når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til – bedømt under hensyn til hans nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed – at tjene mere end 1/3 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, alder og køn. ... **Præmiefritagelse og invalideren-ters ikrafttræden og ophør** 5. Præmiefritagelse og udbetaling af invaliderente får virkning fra den dag, nedsættelsen af erhvervsevnen har varet uafbrudt i 3 måneder. ... 6. Hafnia Forsikring kan gøre ret til fortsat præmiefritagelse og fortsat udbetaling af invaliderente betinget af, at forsikrede tilkendes offentlig pension, der svarer til en nedsættelse af erhvervsevnen til 1/3 eller derunder."

Nævnet udtaler:
Nævnet har gennemgået sagen og finder det på det foreliggende grundlag - svarende til afgørelsen vedrørende offentlig pension - ikke godtgjort, at klagerens erhvervsevne er nedsat til 1/3 eller derunder.

Allerede derfor kan nævnet ikke kritisere, at selskabet har afvist at yde præmiefritagelse.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen